

VALINNAISAINEOPAS

2026

Ritaharjun koulu

"Kun mikään ei ole varmaa, kaikki on mahdollista"

Sisällys

VALINNAISAININVALINTOJEN TEKEMINEN	3
1. TAIDE- JA TAITOAINE (opiskellaan 8. ja 9. luokalla).....	4
2. PITKÄ VALINNAISAINE (opiskellaan 8. ja 9. luokalla).....	5
3. LYHYT VALINNAISAINE (opiskellaan vain 8. luokalla)	7
VALINNAISAINEPROSESSI LUKUVUONNA 2025–2026.....	10
1. VALINNAISAINETARJONTA JA SEN ESITTELY.....	10
2. VALINTOJEN TEKEMINEN.....	11
3. VALINNOISTA PÄÄTTÄMINEN JA TIEDOTTAMINEN.....	11
4. VALINNAISAINEKOODIT WILMASSA	12

Tässä oppaassa on esitelty 8. ja 9. luokalle valittavien valinnaisaineiden tavoitteita ja sisältöjä sekä valinnaisainevalintaprosessia.

VALINNAISAININVALINTOJEN TEKEMINEN

Oppilas tekee valinnaisainevalinnat yhdessä huoltajan kanssa Forms-kyselyllä kuluvan lukuvuoden tammikuussa. Oppilaille ja huoltajille tiedotetaan Wilman kautta, kun valinnaisainekysely avautuu.

1. Oppilas valitsee **yhden taide- ja taitoaineen** (taitai-aine), jota opiskellaan kaksi tuntia viikossa sekä 8. että 9. luokalla. Taitai-aineita ovat kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta ja musiikki. Taitai-valinta tarkoittaa lisätunteja yhteiseen taide- ja taitoaineeseen, ja se arvioidaan osana tätä ainetta. Oppilas saa päättötodistukseen tästä oppiaineesta yhden yhteisen arvosanan 9. luokan päättyessä.
2. Lisäksi oppilas valitsee **yhden pitkän valinnaisaineen**, jota opiskellaan kaksi tuntia viikossa sekä 8. että 9. luokalla. Pitkästä valinnaisaineesta oppilas saa päättötodistukseen oman erillisen numeroarvosanan. Mikäli kyseinen valinnaisaine liittyy johonkin yhteiseen oppiaineeseen (esim. musiikki, liikunta, kotitalous, kuvataide tai käsityö), tämän aineen arvosana lasketaan mukaan yhteishakupisteisiin ammatilliseen koulutukseen haettaessa. **HUOM! Jos oppilaalla on jo valittuna A2-kieli, hän ei valitse pitkää valinnaisainetta.**
3. Oppilas valitsee myös **yhden lyhyen valinnaisaineen**. Ainetta opiskellaan kaksi tuntia viikossa vain 8. luokalla. Tämän aineen numeroa ei lasketa mukaan yhteishakupisteisiin (keskiarvoon) jatko-opintoihin haettaessa, mutta aineesta annetaan numeroarvosana todistukseen.

Oppilas tekee valinnoille myös varavalinnat, joita käytetään, mikäli valinnaisaineryhmää ei synny hänen ensisijaisesta valinnastaan.

Valinnoissa kannattaa ottaa huomioon seuraavat asiat:

- Valinnan lähtökohtana on oma kiinnostuksesi valittavan aineen opiskeluun. Pohdi asiaa itsenäisesti ja yhdessä huoltajiesi kanssa. Harkitse tarkkaan myös varavalintasi.
- Valinnat ovat sitovia, ja valinnaisaineen vaihtaminen ei ole mahdollista kuin erittäin perustelluista opiskelijahuollollisista syistä, mihin vaaditaan esim. lääkärintodistus.
- Kaveritoiveita ei voi ottaa huomioon valinnaisaineryhmiä muodostettaessa. Ryhmät muodostetaan sattumanvaraisesti huomioiden lukujärjestys kokonaisuutena, esim. muiden aineiden jakoryhmät.
- Valinnaisaineista annetaan todistusarvosana numeroin.

- Jos oppilaalla on jo valittuna A2-kieli, hän valitsee vain yhden taitai-aineen ja yhden lyhyen valinnaisaineen – ei pitkää valinnaisainetta.
- Oppilaalla ei voi olla kahta samaa valinnaisainetta (esim. liikunta taitai-aineena ja pitkänä valinnaisaineena).
- Minkään valinnaisaineen opiskelu ei ole edellytyksenä peruskoulun jälkeisiin opintoihin pyrittäessä.
- Valinnaisten vieraiden B2-kielten arvosanat lasketaan mukaan keskiarvoon, jolla haetaan peruskoulun jälkeisiin opintoihin. B2-kielissä arvosanan tilalle voidaan huoltajan kirjallisesta pyynnöstä 9. luokan keväällä vaihtaa päättöarvosanaksi "hyväksytty". Sama koskee A2-kieltä.

1. TAIDE- JA TAITOAINE (opiskellaan 8. ja 9. luokalla)

Oppilas valitsee **yhden taide- ja taitoaineen** (taitai-aine), jota opiskellaan kaksi tuntia viikossa sekä 8. että 9. luokalla. Taitai-aineita ovat **kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta ja musiikki**.

HUOM! Sellainen taide- ja taitoaine, jota ei ole enää kaikille yhteisenä aineena 8. ja 9. luokan opetussuunnitelmassa, päättyy kokonaan 7. luokan jälkeen, jos et valitse sitä valinnaisaineeksi. Näitä aineita ovat kotitalous, kuvataide, käsityö ja musiikki. **Päättävän aineen arvosana 7. luokan keväältä siirtyy siten päättötodistukseen.** Valitsemastasi taitai-aineesta saat yhden päättöarvosanan yhdeksännen luokan päättyessä.

KOTITALOUS

Kotitalouden valinnaisaineessa syvennetään opittuja tietoja ja taitoja, ja opit asioita, jotka auttavat selviytymään tulevasta elämästäsi itsenäisesti. Opit valmistamaan monipuolisesti ruokaa ja leivonnaisia. Opit myös hyvää ravitsemusta ja erityisruokavalioita unohtamatta ympäristöasioita, taloudellisuutta sekä kodista huolehtimista. Oppiaineen perusta muodostuu ruoasta ja ruokakulttuurista, ja tämän rinnalla opitaan erilaisia arjenhallinnan taitoja.

KUVATAIDE

Kuvataiteen opetus kehittää ymmärrystä taiteen, ympäristön ja visuaalisen kulttuurin ilmiöistä sekä vahvistaa oppilaan kuvallisen ilmaisun taitoja ja itseluottamusta. Kuvataiteen valinnaisaineessa syvennytään näihin teemoihin ja edistetään henkilökohtaista suhdetta taiteeseen. Tunneilla pohditaan muun muassa sommittelua, rajauksia ja värejä sekä tutustutaan muotoiluun ja tämän päivän taiteen suuntauksiin. Kokeellisuus ja tutkiminen ovat keskiössä, ja oppilaat saavat mahdollisuuden kokeilla erilaisia lähestymistapoja ja ilmaista itseään samalla, kun opetuksessa otetaan huomioon heidän yksilölliset kiinnostuksen kohteensa ja kuvakulttuurinsa.

KÄSITYÖ

Valinnaisessa käsityössä syvennetään osaamista sekä ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan omia tuotteita yhteisen aiheen pohjalta. Käytössä ovat kaikki käsityön materiaalit, koneet ja tekniikat sekä teknisen käsityön että tekstiilityön puolelta, joita voi käyttää oman mielenkiinnon ja tarpeen mukaan. Voit tehdä esimerkiksi kenkiä, koruja, huonekaluja tai kodin sisustusesineitä. Voit myös uudistaa tai kunnostaa vanhaa tuotetta. Käsityö tukee oppilaan hyvinvointia ja elämänhallintaa sekä ohjaa työelämään ja ammattiin liittyviä valintoja.

LIIKUNTA

Liikunnan tarkoitus on tuottaa iloa, virkistystä ja hyvinvointia. Tuntien tavoitteena on lisätä liikunnan harrastuneisuutta ja edistää liikunnallisten taitojen vahvistamista ja syventämistä, mitä toteutetaan monipuolisen sisä- ja ulkoliikunnan muodossa perusliikuntatuntien oppisisältöjä laajentaen. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan myös uusiin ja erilaisiin liikuntamuotoihin, kuten kuntosaliharjoittelu, rugby, ryhmäliikunta, pöytätennis, keilaus jne.

MUSIIKKI

Musiikin opiskelun painopiste on soittamisessa ja laulamissa yhdessä. Tavoitteena on soittotaito kaikissa koulusoittimissa sekä saada rohkeutta laulamiseen ja esiintymiseen. Oppilaat pääsevät harjoittelemaan tasapuolisesti kaikkia koulusoittimia oman mielenkiinnon mukaan, ja musisointiohjelmisto valitaan yhdessä oppilaiden toiveet huomioon ottaen. Lisäksi oppilailla on mahdollisuus päästä esiintymään koulun tilaisuuksissa ja erilaisissa projekteissa. Musiikin valinnaisaine ei edellytä aiempaa harrastuneisuutta.

2. PITKÄ VALINNAISAINE (opiskellaan 8. ja 9. luokalla)

Oppilas valitsee lisäksi yhden pitkän valinnaisaineen, jota opiskellaan kaksi tuntia viikossa sekä 8. että 9. luokalla. Tästä valinnaisaineesta oppilas saa päättötodistukseen oman erillisen numeroarvosanan. Mikäli kyseinen valinnaisaine liittyy johonkin yhteiseen oppiaineeseen (esim. kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta tai musiikki), tämän aineen arvosana lasketaan mukaan yhteishakupisteisiin ammatilliseen koulutukseen haettaessa. **HUOM! Jos oppilaalla on jo valittuna A2-kieli, hän ei valitse pitkää valinnaisainetta.** Lisäksi oppilaalla ei voi olla kahta samaa valinnaisainetta (esim. liikunta taitai-aineena ja pitkänä valinnaisena) lopullisena valintana.

B2-KIELI – RANSKA

B2-kieli on oppilaalle äidinkielen jälkeen kolmas tai neljäs opiskeltava kieli, joten oppilaalla on jo paljon kokemusta kielten opiskelusta. Hän kykenee käyttämään aiemmin hankkimaansa tietoa ja

taitoa oppimisensa tukena. Tavoitteena on oppia kommunikoimaan ranskaksi kaikkein tavallisimmissa arkielämän tilanteissa, tuottamaan lyhyitä suullisia ja kirjallisia viestejä sekä ymmärtämään arkielämää ja rutiininomaisia tapahtumia käsittelevää tekstiä tai puheen keskeistä sisältöä. Lisäksi opitaan viestimään arkitilanteissa kohdekulttuurille luontevalla tavalla ja tuntemaan ranskankielisen kielialueen kulttuuria.

KOTITALouden SYVENTÄVÄ PITKÄ VALINNAISAINE

Kotitalouden syventävä valinnaisaine vahvistaa oppilaan kädentaitoja, luovuutta sekä kykyä tehdä valintoja ja toimia kodin arjessa kestävästi. Syventävässä kotitaloudessa tutustutaan suomalaiseen ruokakulttuuriin, erityisruokavalioihin, juhlien suunnitteluun ja järjestämiseen sekä perehdytään kansainväliseen ruokakulttuuriin. Tunneilla käytetään erilaisia ruoka-aineita, tutustutaan uusiin makuihin ja harjoitellaan eri ruoanvalmistusmenetelmiä.

KUVATAITEEN SYVENTÄVÄ PITKÄ VALINNAISAINE

Kuvataiteen opetus kehittää ymmärrystä taiteen, ympäristön ja visuaalisen kulttuurin ilmiöistä sekä vahvistaa oppilaan kuvallisen ilmaisun taitoja ja itseluottamusta. Kuvataiteen valinnaisaineessa syvennyttään näihin teemoihin ja edistetään henkilökohtaista suhdetta taiteeseen. Tunneilla pohditaan muun muassa sommittelua, rajauksia ja värejä, tutustutaan muotoiluun sekä tämän päivän taiteen suuntauksiin. Kokeellisuus ja tutkiminen ovat keskiössä, ja oppilaat saavat mahdollisuuden kokeilla erilaisia lähestymistapoja ja ilmaista itseään samalla, kun opetuksessa otetaan huomioon heidän yksilölliset kiinnostuksen kohteensa ja kuvakulttuurinsa.

KÄSITYÖN SYVENTÄVÄ PITKÄ VALINNAISAINE – TEKNINEN TYÖ

Teknisen työn syventävällä kurssilla kerrataan aluksi yhteisen työn muodossa perustekniikoita ja sisältöjä. Kurssilla toteutetaan pääasiassa omavalintaisia töitä eri teknologian osa-alueilla (puu-, metalli-, muovi-, metalli-, sähkö- ja moottoritekniologia), opitaan uusia mielenkiintoisia tekniikoita (esim. CNC-työt kuten laser-leikkaus) ja syvennetään aikaisempaa osaamista. Myös vierailut aihepiiriin liittyviin yrityksiin tai ”työpajoihin” ovat mahdollisia.

KÄSITYÖN SYVENTÄVÄ PITKÄ VALINNAISAINE – TEKSTIILITYÖ

Valinnaisessa tekstiilityössä syvennetään osaamista sekä laajennetaan ja monipuolistetaan aiemmin opittuja perustekniikoita esimerkiksi vaateompelussa sekä kokeillaan oppilaan oman mielenkiinnon mukaan perinteisiä, uusia ja luovia käsityötekniikoita, esim. neulomista tai kirjovan ompelukoneen käyttöä. Mahdollisuuksien mukaan tehdään vierailuja esimerkiksi Ideaparkin Marimekkoon tai Eurokankaaseen kankaita ostamaan. Pääpaino opiskelussa on oman kädenjäljen löytämisessä ja itselle mielekkäiden töiden suunnittelussa ja tekemisessä. Lukuvuoden alussa suunnitellaan yhdessä, mitä töitä tullaan tekemään ja valitaan ainakin yksi yhteinen tema lukuvuodelle, kuten esimerkiksi vaateompelu, kodintekstiilit tai kankaanpainanta. Käsityön kasvatustehtävänä on tukea oppilaiden hyvinvointia ja elämäntaitoja sekä työelämään ja ammattiin liittyviä valintoja.

LIIKUNNAN SYVENTÄVÄ PITKÄ VALINNAISAINE

Liikunnan tarkoitus on tuottaa iloa, virkistystä ja hyvinvointia. Tuntien tavoitteena on lisätä liikunnan harrastuneisuutta ja edistää liikunnallisten taitojen vahvistamista ja syventämistä, mitä toteutetaan monipuolisen sisä- ja ulkoliikunnan muodossa perusliikuntatuntien oppisisältöjä laajentaen. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan myös uusiin ja erilaisiin liikuntamuotoihin, kuten kuntosaliharjoittelu, rugby, ryhmäliikunta, pöytätennis, keilaus jne.

MUSIIKIN SYVENTÄVÄ PITKÄ VALINNAISAINE

Musiikin opiskelun painopiste on soittamisessa ja laulamissa yhdessä. Tavoitteena on soittotaito kaikissa koulusoittimissa sekä saada rohkeutta laulamiseen ja esiintymiseen. Oppilaat pääsevät harjoittelemaan tasapuolisesti kaikkia koulusoittimia oman mielenkiinnon mukaan, ja musisointiohjelmisto valitaan yhdessä oppilaiden toiveet huomioon ottaen. Lisäksi oppilailla on mahdollisuus päästä esiintymään koulun tilaisuuksissa ja erilaisissa projekteissa. Musiikin valinnaisaine ei edellytä aiempaa harrastuneisuutta.

3. LYHYT VALINNAISAINE (opiskellaan vain 8. luokalla)

Oppilas valitsee myös yhden lyhyen valinnaisaineen. Ainetta opiskellaan kaksi tuntia viikossa vain 8. luokalla. Tämän aineen numeroa ei lasketa mukaan yhteishakupisteisiin (keskiarvoon) jatko-opintoihin haettaessa, mutta aineesta annetaan numeroarvosana todistukseen.

ACTIVEMIX

ActiveMix tarjoaa sopivasti haastetta ja vaihtelua liikkujille voimistelusta tanssiin ja palloilusta lihaskuntoon – pääpainona liikkumisen ilo ja yhteishenki! Kurssi sisältää monipuolisesti erilaisia lajeja, joiden kautta liikut sekä vauhdikkaasti että rauhallisemmin, kehität voimaa, kestävyyttä ja notkeutta, ja opit huolehtimaan kehostasi myös palautumisen ja venyttelyn kautta. Harjoittelemme taitoja, joita tarvitset niin liikuntatunneilla kuin vapaa-ajallakin: hyviä perusliikuntataitoja, tasapainoa, rytmiä ja kehon hallintaa. Kurssin sisältö suunnitellaan monipuoliseksi yhdessä oppilaiden kanssa. ActiveMixissä kannustetaan muita ja tehdään yhdessä, mutta jokainen saa liikkua ja kehittyä omaan tahtiin ja omista lähtökohdistaan. Tavoitteena on kehittää liikuntataitoja monipuolisesti, parantaa kuntoa ja löytää uusia tapoja liikkua sekä onnistua, saada uusia oivalluksia ja hyviä hetkiä liikunnan parissa. Tärkeintä ei ole tulos vaan rohkeus kokeilla ja yhdessä tekemisen ilo. ActiveMix-valinnaisen arviointi toteutetaan samalla tavoin kuin perusliikunnassa.

BUSINESS JA TALOUS

Business ja talous on matematiikkaa, yhteiskuntaoppia ja yrittäjyyskasvatusta soveltava valinnaisaine. Tavoitteena on saada hyödyllisiä tietoja ja taitoja yrittäjyyden maailmasta sekä tukea

yritteliäisyyden, aktiivisuuden ja omatoimisuuden kehittymistä. Lisäksi oppilaalle tulee tutuksi arkipäivän ja yritysten talous. Opiskelu on toiminnallista ja käytännönläheistä, ja sitä toteutetaan muun muassa pelien ja projektien avulla. Tunneilla tutustutaan erilaisiin yrityksiin ja niiden toimintaan yritysvierailujen ja -vierailijoiden avulla. Lisäksi tutustutaan asiakaspalveluun, myyntiin, mainontaan, verotukseen ja sijoittamiseen.

DIGITAIDAA – LUOVAA MEDIAA JA DIGITARINOITA

Digitaikaa-valinnaisaine yhdistää tieto- ja viestintäteknologiaa ja kuvataidetta. Digitaikaa-kurssilla yhdistetään digitaaliset työvälineet, media ja visuaalinen ilmaisu sekä kuvataiteen luovuus. Kurssin jälkeen osaat kehittää digitaalista medialukutaitoa, some-taitoja ja ymmärrystä kuvallisesta viestinnästä, tuottaa ja muokata kuvia, videoita ja animaatioita digitaalisesti, hyödyntää erilaisia digitaalisia sovelluksia luovassa työskentelyssä (esim. Canva, Pixlr, GIMP, inkscape), suunnitella ja toteuttaa digitaalisia projekteja yksin ja ryhmässä sekä luoda teoksia myös perinteisin kuvataiteen keinoin, kuten maalaus, piirustus ja kollaasit. Projekteja tehdään sekä digitaalisesti että perinteisin kuvataiteen keinoin yksin ja ryhmässä, ja mahdollisuuksien mukaan teoksia esitellään digitaalisesti ja somekanavissa. Arvioinnissa keskeistä on opiskelijan kyky käyttää digitaalisia ja kuvataiteen keinoja luovasti omissa töissään. Mediataitoja mitataan käytännön kautta: opiskelija osoittaa osaamisensa soveltamalla oppimiaan taitoja omissa teoksissaan ja aktiivisessa toiminnassaan. Näin varmistetaan, että teknisten taitojen hallinta yhdistyy luovuuteen ja kriittiseen ajatteluun erilaisissa taide- ja digiprojekteissa. Arviointi tukee opiskelijan kokonaisvaltaista kasvua mediataiteen kentällä ja maailmassa.

LUONNONILMIÖT ELÄVÄKSI

Luonnonilmiöt eläväksi -valinnaisaine yhdistää liikuntaa, maantiedettä ja biologiaa. Tunneilla tarkastellaan erilaisia ilmiöitä luonnontieteellisessä viitekehyksessä, ja perusajatuksena on kokeellisuus, ilmiöpohjaisuus ja elämyksellisyys. Tunneilla pyritään opiskelemaan vaihtelevissa oppimisympäristöissä tekemällä retkiä lähiluontoon ja erilaisia vierailuita. Lisäksi mallinnetaan erilaisia luonnontieteellisiä ilmiöitä ja hyödynnetään teknologian mahdollisuuksia ilmiöpohjaisessa oppimisessa. Sisällöt rakennetaan yhdessä oppilaiden kanssa, ja tunneilla voidaan tehdä kalastus- tai pilkkiretki, maastopyöräillä, meloa jne. Kurssilla tehdään yön yli kestävä telttaretki Rokuan kansallispuistoon.

LUOVASTI SAVESTA

Luovasti savesta soveltaa kuvataidetta, käsitöitä ja kemiaa. Luovasti savesta -valinnaisaineessa tutustutaan keramiikan eri tekniikoihin ja tehdään sekä käyttö- että koriste-esineitä. Kurssilla tutustutaan lyhyesti saven käytön historiaan esihistorialliselta ajalta tähän päivään ja käsityön kehityskaareen: suunnittelu, tekniikkakokeilut, muotoilu, viimeistely ja jatkokäsittely. Lisäksi opitaan, miten savi käyttäytyy ja miten viimeistelytekniikoilla voidaan viedä tuotesuunnittelua eteenpäin, sekä tutustutaan keramiikkauunin käyttöön ja lasittamiseen. Perinteisten viimeistelytekniikoiden lisäksi kokeillaan myös moderneja käsittelytekniikoita ja sähködreijan käyttöä ja sulatuslasia yhdistettynä töihin. Käsien tekemisen ja muovaamisen terapeuttilinen merkitys ja käsien tekemisen taitojen arvostus on kasvanut. Savi on luonnonmateriaalia ja sopii

luonnonmukaiseen elämäntapaan, ja kurssilla pohditaan myös tuotteen elinkaarta ja ekologisia arvoja.

MUOTOILU

Muotoilu soveltaa tekstiilikäsityötä ja kuvataidetta, ja tunneilla tutustutaan muotoilun ja tuotteen koko kehityskaareen: miten materiaalista ja ideasta muotoilun tuloksena syntyy tuote. Lisäksi suunnitellaan ja valmistetaan erilaisia tuotteita monenlaisista materiaaleista kuvataiteen ja käsityön tekniikoita hyödyntäen kokeilevalla otteella sekä tutkitaan esinekulttuuria, ympäristön palvelurakenteita, markkinointia ja ekologisuuden käsitteitä. Tavoitteena on myös oppia kiinnittämään huomiota tuotteen esteettisiin ominaisuuksiin, muotoihin ja värivalintoihin.

PALLOILU

Palloilun tavoitteena on välineenkäsittelytaitojen, motoristen perustaitojen ja havaintomotoristen taitojen vakiinnuttaminen ja monipuolistaminen. Tunneilla perehdytään monipuolisesti eri palloilulajeihin, kuten lentopallo, sähly, koripallo, pingis, pickleball, kinball, jalkapallo, pesäpallo, kaukalopallo, käsipallo, sulkapallo, keilapallo, jumppapallo, polttopallo, norsupallo jne.

ROBOTIIKKA JA OHJELMOINTI

Robottiikka ja ohjelmointi -kurssilla perehdytään monipuolisesti robotiikkaan ja ohjelmointiin sekä näiden kahden yhdistämiseen toiminnallisten tehtävien kautta (yksilö- ja ryhmätyöt). Tuotoksina ovat esim. Lego-robotti, älyvalo, ohjelmoitu auto, jne. Tavoitteena on kehittää mm. luovaa ongelmanratkaisutaitoa ja loogista ajattelua. Robotiikassa syvennetään mekaniikan perusteita ja kehitetään teknologista ymmärrystä, ja ohjelmoinnissa tutustutaan erilaisiin ohjelmointikieliin, kuten Picaxe-Basic, C++, HTML jne., ja sovelletaan niitä omissa tuotoksissa. Vierailut aihepiiriin liittyviin yrityksiin tai ”työpajoihin” ovat myös mahdollisia. Aikaisempaa kokemusta ohjelmoinnista tai robotiikasta ei tarvita.

SOVELTAVA MAFYKE

Soveltava MAFYKE lyhyt valinnaisaine soveltaa matematiikkaa, kemiaa ja fysiikkaa. Kurssilla tarkastellaan arkipäivän ilmiöitä luonnontieteen näkökulmasta. Kurssin tavoitteena on parantaa jatko-opiskelutaitoja luonnontieteissä ja antaa valmiuksia hahmottaa luonnontieteellisen tiedon luonnetta sekä tieteellisiä tapoja tuottaa tietoa. Kurssilla voidaan tehdä kokeellisia fysiikan ja kemian töitä sekä opetellaan työraporttien kirjoittamista. Matematiikassa parannetaan laskurutiineja sekä ratkotaan matemaattisia pelejä ja pulmia. Työskentely on kokeellista, ilmiöpohjaista, elämyksellistä sekä teknologiaa hyödyntävää.

SÄVELLÄ, SOITA, SANOITA JA TUOTA

Sävellä, soita, sanoita ja tuota on musisointikurssi, jolla pääsee halutessaan myös keksimään, sanoittamaan, säveltämään ja tuottamaan omaa musiikkia musiikkiteknologiaa hyödyntäen (mm. Garage Band -sovelluksen käyttö). Kurssilla opitaan perussoittotaito koulusoittimista. Ohjelmisto

rakennetaan ryhmän mielenkiinto huomioiden, ja tavoitteena on rentoa yhdessä musisointia ja taitojen kartuttamista.

VALOKUVAN VOIMAA

Valokuvan voimaa -valinnaisaine soveltaa kuvataidetta ja tietotekniikkaa. Kurssilla tutustutaan järjestelmäkameran käyttöön ja valokuvauksen tekniikkaan, perehdytään kuvan vaikutuskeinoihin ja mietitään kuvasuhteen, rajauksen ja sommittelun merkityksiä. Lisäksi tutustutaan studiokuvaukseen ja studiosalamavaloihin, kokeillaan valon ja varjon vaikutusvoimaa ja valomaalausta pimeässä, ja halutessasi pääset myös kokeilemaan ”kuvausmallina” oloa. Kurssin aikana tehdään yhdessä kuvausretkiä ja kuvasarjoja, harjoitellaan kuvankäsittelyn perusteet tietokoneella ja kootaan pieniä näyttelyitä yhteisistä teemoista. Lisäksi tutustutaan lyhyesti valokuvaamisen historiaan ja henkilökuvaamisen vaiheisiin ja pohditaan tämän päivän selfiekuvauksen eettisiä ongelmia ja millaisia seuraamuksia sillä voi olla itsetunnolle. Kurssin aikana pyritään löytämään positiivinen suhtautuminen omiin kuviin ja omakuviin ja harjoitellaan katsomaan niitä lempeästi Voimauttavan valokuvan -menetelmää hyödyntäen. Kurssilla perehdytään valokuvan vaikutuskeinoihin, eli tutkitaan henkilökuvia, uutiskuvia, mainoskuvia, luontokuvia ja somekuvia, ja mietitään hyvän valokuvan ominaispiirteitä ja sitä, mikä tekee kuvasta erityisen ja merkityksellisen.

VALINNAISAINEPROSESSI LUKUVUONNA 2025–2026

Lukuvuonna 2025–2026 valinnaisaineet valitaan alla kuvatun mukaisesti.

1. VALINNAISAINETARJONTA JA SEN ESITTELY

Valinnaisaineet esitellään oppilaille tammikuussa messutyypillisesti keskiviikkona 21.1.26 klo 14–15. Lisäksi oppilaanohjaajat esittelevät valinnaisaineprosessin oppilaille oppilaanohjauksen tunneilla joulukuussa. Oppilaanohjaajat myös lähettävät valinnaisaineoppaan huoltajille tutustuttavaksi.

Lukuvuoden 2025–2026 valinnaisainetarjonta on seuraava:

TAIDE- JA TAITOAINE 2h/vk 8. ja 9. luokalla	PITKÄ VALINNAISAINE 2h/vk 8. ja 9. luokalla	LYHYT VALINNAISAINE 2h/vk 8. luokalla
• Kotitalous • Kuvataide • Käsityö • Liikunta • Musiikki	• B2-kieli: ranska • Kotitalous • Kuvataide • Liikunta • Musiikki • Tekninen työ • Tekstiilityö • (A2-kieli) (toinen pitkä valinnaisaine ei voi olla sama kuin taitai-aine)	• ActiveMix • Bisnes & talous • Digitaikaa • Luonnonilmiöt eläväksi • Luovasti savesta • Muotoilu • Palloilu • Robotiikka ja ohjelmointi • Soveltava MAFYKE • Sävellä, soita, sanoita ja tuota • Valokuvan voimaa

2. VALINTOJEN TEKEMINEN

Oppilas tekee valinnaisainevalinnat yhdessä huoltajan kanssa Forms-kyselyllä oppilaan eduoukautunnuksella 30.1.2026 mennessä. Oppilaanohjaajat tiedottavat oppilaille ja huoltajille Wilman kautta, kun valinnaisainekysely avautuu tammikuussa. Oppilas valitsee kolme valinnaisainetta (taide- ja taitoaine, pitkä valinnaisaine ja lyhyt valinnaisaine), paitsi A2-kielen opiskelijat valitsevat vain taide- ja taitoaineen sekä lyhyen valinnaisaineen. Lisäksi oppilas valitsee jokaiselle valinnaisaineelle 2 varavalintaa.

3. VALINNOISTA PÄÄTTÄMINEN JA TIEDOTTAMINEN

Toteutuvat valinnaisaineet päätetään tehtyjen valintojen mukaisesti 27.2.2026 mennessä. Toteutuakseen valinnaisaineryhmässä tulee olla riittävä määrä oppilaita riippuen opetettavasta aineesta. Oppilaanohjaajat tiedottavat oppilaita toteutuvista valinnaisaineista kevään aikana. Opetusryhmät muodostetaan lukuvuoden päättymiseen mennessä, ja kaveritoiveita ei voida huomioida.

4. VALINNAISAINEKOODIT WILMASSA

Taide- ja taitoaine	Lyhenne Wilmassa
Kotitalous	KO
Kuvataide	KU
Käsityö	KÄS
Liikunta	LITT
Musiikki	MU

Pitkä valinnaisaine	Lyhenne Wilmassa
B2-ranska	RA
Kotitalouden syventävä (Jos taitai-valintana, Ei voi valita.)	vKO
Kuvataiteen syventävä (Jos taitai-valintana, Ei voi valita.)	vKU
Käsityön syventävä, tekninen työ	vKSTN
Käsityön syventävä, tekstiilityö	vKSTS
Liikunnan syventävä (Jos taitai-valintana, Ei voi valita.)	vLI
Musiikin syventävä	vMU

Lyhyt valinnaisaine	Lyhenne Wilmassa
Activemix	lisätään
Business & talous	xMAYHYR8Ik
Digitaikaa	lisätään
Luonnonilmiöt eläväksi	xLUO8Ik
Luovasti savesta	lisätään
Muotoilu	xKÄSKUm8Ik
Palloilu	xLITT8Ik
Robottiikka ja ohjelmointi	xKÄSMAFY8Ik
Soveltava MAFYKE	xMAKEFY8Ik
Sävellä, soita, sanoita ja tuota	xMUsov8Ik
Valokuvan voimaa	lisätään